

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo

Dato: 12.03.2019
Deres ref.: 19/280-1
Vårref.: 2018/13635

Høring – utredning av insentiver for kommersialisering av forskningsresultater i universitets- og høyskolesektoren

Vi viser til brev av 29. januar 2019 og takker for invitasjonen til å gi innspill til utredningen av insentiver for kommersialisering av forskningsresultater i UH-sektoren, Menon-publikasjon nr. 9/2018.

UiO er seg bevisst de politiske føringene om at offentlig finansiert forskning i større grad skal bidra til verdiskapning, herunder kommersialisering.

UiO har dermed med stor interesse sett på Menon-rapportens anbefalinger. Menon-rapporten indikerer at UH-sektoren i større grad skal stimulere til at vitenskapelige ansatte skal innta en aktiv rolle i oppfinnelser og i kommersialiseringsrollen. Anbefalingene indikerer videre at UH-sektoren skal ha et fokus på aktiviteter i hele verdikjeden fra grunnforskning til idé til kommersialisering. Dette vil kreve tettere samhandling med omgivelsene og at det utvikles en kultur for å i større grad tenke innovasjon og forskning i sammenheng innen alle fagområder.

UiO har følgende merknader til de syv forslagene som foreslås i Menon-rapporten:

Større andel av inntekter fra IPR kanaliseres til forskerne

UiO har parallelt med Menons arbeid satt i gang et arbeid med å vurdere egen IPR-politikk, for å vurdere hvorvidt dagens politikk kan gi større insentiver til kommersialisering og om det er behov for å tydeliggjøre vår politikk innenfor dette området. Arbeidet er per i dag ikke ferdigstilt.

På nåværende tidspunkt vurderer UiO at den eksisterende tredelingsmodellen, som er en innarbeidet modell i UH-sektoren, gir forutsigbarhet for oppfinner. Denne avviker fra den opprinnelige «Stanford»-modellen der eventuelle inntekter etter et fradrag på 15% som dekningsbidrag til TTO virksomhet fordeles likt til Universitetet («inventor's school»), til forskningsgruppen hvor oppfinner jobber og til oppfinner, se også <https://doresearch.stanford.edu/policies/research-policy-handbook/intellectual-property/inventions-patents-and-licensing>.

Rektor

Postadr.: Postboks 1072 Blindern, 0316 Oslo
Kontoradr.: Lucy Smiths hus,
Problemveien 7, 9. et., 0313 Oslo

Telefon: 22 85 63 03
Telefaks: 22 85 44 42
postmottak@admin.uio.no
www.uio.no
Org.nr.: 971 035 854

UiO erfarer imidlertid at det også kan være grunnlag for å åpne opp for mer fleksible løsninger for fordeling av inntekter fra kommersialiseringer. Dette gjelder ulike typer av oppfinnelser og ideer med næringsmessige potensiale som kan gi grunnlag for ulike former for kommersialiseringsløp, spesielt når den ansatte videreføre sin oppfinnelse som gründer. Etter UiOs oppfatning er det enkelte universitet nærmest til å vurdere hvilke insentiver og løsninger som fungerer best ved egen institusjon.

Større andel av inntekter fra IPR kanaliseres til institutt

I forbindelse med arbeidet med egen IPR-politikk viser en kartlegging ved UiO at det vil kunne skape mer insentiv for de vitenskapelig ansatte om en større del av inntekter fra kommersialisering tilfaller forskningsmiljøet. UiOs politikk er allerede at hoveddelen av UiOs andel (33%) av inntektene fra kommersialisering tilfaller instituttnivå (8% til fakultet og 25% til institutt), men i enkelte tilfeller fordeles disse inntektene i helhet til institutt/forskergruppe. UiO støtter derfor et forslag om at universitetets andel av kommersialiseringsinntektene i økt grad tilfaller oppfinnerens forskningsgruppe og institutt, slik at en større del av inntektene går tilbake til forskningsmiljøet hvor kommersialiseringen stammer fra.

Etablere fleksibel avtale for bruk av IPR i spinout- selskaper

UiO ser på forslaget med interesse, men er av den oppfatning at dette bør vurderes nærmere før man eventuelt går videre med dette forslaget.

Begrensninger mht. TTOens eiendeler i spinout-selskaper

UiO ser betydningen av at oppfinner får en høy nok eierandel tidlig i kommersialiseringsforløpet slik at man sikrer en reell eierandel ved senere emisjoner. UiO er også i utgangspunktet positiv til en eierskapsbegrensning for TTOen, men forslaget må vurderes i forhold til TTOens rolle i forbindelse med kommersialiseringen og hvordan TTO-virksomheten er organisert og finansiert. Ved UiO skjer dette gjennom Inven2, som er et aksjeselskap eid sammen med Oslo universitetssykehus HF der de to institusjonene eier 50% hver, og som der TTOen delvis er finansiert av egne inntekter knyttet til kommersialiseringen. Gitt denne organiseringen ønsker ikke UiO å begrense TTOens eierandel til 10% gjennom lovfesting, men ønsker at TTOens eierandel i stedet begrenses gjennom eierstyring av TTOen.

Inkludere kommersialiseringsmål som BOA-indikator

UiO støtter at det vurderes å innføre en indikator for å skape insentiver knyttet til kommersialisering. UiO mener dette bør bli en ny indikator med en egen budsjetttramme som ikke tas fra eksisterende BOA-indikatorramme.

UiO mener imidlertid at det er vanskelig å måle kommersialiseringsarbeid. UiO vil påpeke at det bør vurderes hvorvidt det er hensiktsmessig å innføre en slik indikator i en lukket budsjetttramme, slik den eksisterende BOA-indikatoren er, da dette erfaringsvis kan skape et fokus på kvantitet

fremfor kvalitet. UiO er dermed usikker på om man vil oppnå den ønskede hensikt om å oppnå mer kommersiell aktivitet ved universitetene.

Innføre sentrale regler for kommersialiseringspermisjon og å bedre universitetenes målstyring av TTOene

UiO har igangsatt et eget arbeid om dette i samarbeid med Helse Sør-Øst RHF og Oslo universitetssykehus HF fordi mange ansatte har ansettelse både i universitetet og sykehuset. Dette arbeidet berører i stor grad forslagene knyttet til permisjonsregler og forslaget om en revurdering av organiseringen av TTOene. Vi vil se hen til Menon-rapportens anbefalinger i dette arbeidet.

Endre UoH-institusjonens styring og relasjon til TTOene

UiO er enig i at eiermodellen, inklusive eierstyringen, av TTOen må vurderes. Det er derfor startet et arbeid mellom UiO og Oslo universitetssykehus HF for å vurdere vår eierstrategi overfor vår felles TTO. Dette inkluderer utforming av konkrete og målbare styringsmål.

UiO samarbeider tett med mange virksomheter og sektorer om forskning, utdanning og innovasjon. Det tette samarbeidet vi har med universitetssykehusene på dette området fordrer imidlertid god koordinering fra Kunnskapsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementets side.

UiO ser frem til å følge arbeidet videre, og vil gjerne bidra med flere innspill om det er ønskelig.

Med hilsen

for
Svein Stølen
rektor

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

